

BİR YASAMA KLASİĞİ
Namık Ceylanoğlu
Genel Sekreter

2908 Sayılı Dernekler Yasasına son noktayı koyan ve bunun yerine tamamen yeni bir yasayı kabul eden TBMM'nin 22 inci dönem son oturumunu TV'den izledim. Çok az sayıda milletvekilinin katıldığı oturumda, vekillerimiz adeta yorgunluktan tükenmiş iradelerinin bir eseri olarak gece yarısından sonra yeni Dernekler Yasasını kabul etti.

Yaklaşık doksanbin derneği yakından ilgilendiren ve AB'ye adaylığımız sürecinde yerine getirmek zorunda olduğumuz Kopenhag siyasi kriterlerinin de önemli bir parametresini oluşturan bu tasarı, son derece sıkışık bir zaman diliminde, muhalefetin ısrarla tasarımı zamanında görmediğini ve yeteri kadar inceleyemediğini, vurgulamasına rağmen hızla yasalaşmıştır. Ne acıdır ki 12 Eylül'ün bir eseri olan önceki yasa nasıl o dönemin şartlarında sivil topluma zorla kabul ettirildi ise, bu yasa da yeteri kadar sivil toplum katılımı ve desteği sağlanmadan ve gereği gibi tartışılmadan hızla kabul edilmiştir. Peki o zamandan bu zamana değişen ne olmuştur: Biraz daha açılım kazanan demokrasi ancak devleti sınımsız kuşatmış bürokrasi.

Bürokrasi neden bu işe sıkı sıkıya sarılmakta, sivil topluma söz hakkı vermemektedir? Bunun yegane nedeni tarihi geleneğimizdeki paternalist, devlet baba zihniyetinin halen devam etmesi ve bunun özellikle de otoriter devlet zayıf sivil toplum denklemi içinde sürdürülmesidir. Haklarımızı devlet baba verir! inancının toplum katmanlarına gittikçe yaygın bir şekilde empoze edilmesi, buna karşı sivil toplumun bir türlü ataletten kurtulamaması ve kendi sorunlarını gereğince sahiplenmemesidir.

Nedendir bir türlü anlayamayız. Her demokratikleşme atağında devletin hassasiyetleri öne sürülerek, sivil toplumun çağı yakalama umutlarının önü kesilmektedir. Sivil toplum devlet hassasiyetlerinin adeta matematiksel bir katsayısı haline getirilmektedir. Bunun altında yatan; demokrasinin daha fazla demokratikleşmesini isteyen sivil toplumun özlemlerinin güçlü bir yurttaşlık kültürüyle beslenmesinden duyulan kuşku. Güçlü bir sivil toplumun bu ülkede nelere mal olacağına ilişkin duyulan endişedir.

Bunun tipik örneği de devletin üst kademelerinde, yani bürokraside yerleşmiş olan ve adeta sivil toplumu dışlayan bir inancın günümüzde hala devam etmesidir.

Devlet kuralları koyar
vatandaş buna uyar
siz nereden çıktınız!

Bu devletin vatandaşına bakışını kararlılıkla sergileyen şiirsel bir ifadedir. Katılımcılıktan ve paylaşımcılıktan uzak, demokrasinin kırıntısının dahi olmadığı bir bakış açıdır.

Belki de bunda sivil toplum kuruluşları olarak bizim de çok kusurumuz vardır. Demek ki, milletin vekillerine ve bürokratlarına, kendilerini oralara taşıyan sivil toplumu ve onun temsilcisi olan STK'ları yeteri kadar anlatamamışız. Zira TBMM Genel Kurulu'nda yasa tasarısının bazı hükümlerine akıl almaz bir şekilde karşı çıkanları ibretle izledik. Özetle nerede ise; derneklere bu kadar özgürlük verirsiniz bu ülkenin vay haline! diyenler vardı. Hele öneriler verildikçe komisyonun ve hükümetin katılmayı red ettiği veya muhalefetin sırf siyaseten kabul etmeme yolunda mücadele ettiği hükümler,

içinden çıktıkları ancak tam olarak tanımadıkları anlaşılın topluma karşı duydukları samimi duyguların birer ifadesi idi! Burada çok önemli bir paradoks yaşanmıştır.

Aslında bir türlü anlayamadıkları şu idi; sivil toplum ve onun temsilcisi olan STK'lar, bireyi güçlü ve güvenli kılan birer özgüven okullarıdır. Vatandaş dernekler aracılığıyla siyasal sisteme yardımcı olabildiği gibi, ileri demokrasilerde birer özgürlük alanı olarak; yasama ve yürütmeyi de adım adım izlemekte, bağımsız, özgür ve özerk bireylerin oluşması için yoğun çaba göstermektedir. Gerçekleştirdikleri hizmetler ise çok önemlidir.

Öyle zannediyorum ki dünyanın örnek alabileceğimiz hiçbir gelişmiş çağdaş ülkesinde sivil toplumu ilgilendiren böyle hayati yasaların tartışıldığı ortamlarda karar makamları bu kadar kutuplaşsın ve sivil toplum, bu kadar şüphelenilen, kuşku ile bakılan, güvenilmeyen kurumlar olarak görülsün. Bence sergilenen bu davranış demokrasiyi ve evrensel hak ve özgürlükleri hala zor özümlediğimiz sınıyallerini vermektedir.

TBMM Genel Kurulu bu açıdan verilen önergelerin bazılarının aceleden yasa tasarısının uygun yerine eklenmesinde bile yanlışlıklar yapıldığı bir toplantı olarak hafızalarımızda yerini almıştır.

Peki yeni Dernekler Yasası, bu haliyle ne ifade etmektedir. Bunu önümüzdeki günlerde uygulamada göreceğiz. Yasanın çağdaşlığı ve ilericiği ancak ülke genelinde, eşit, hızlı, tarafsız, ön yargısız ve hukuk devleti prensipleri çerçevesinde yapılacak uygulamalar ve sivil toplumun bugüne kadar hiç yanılmayan algılaması ile değer bulacaktır. Bu yasa aynı zamanda evrensel değerlere bakış açısı ve insan hak ve özgürlüklerini ne kadar tanımladığı açısından da ölçümlenecektir.

Özel Sektörün Sosyal Gündemi

1998 yılında, Türkiye zorunlu eğitim süresini beş yıldan sekiz yıla çıkartarak savaş sonrası dönemin en önemli yoksulluğu azaltma programlarından birini başlatmıştır. Program 1.1 milyon çocuğun okullaşmasını sağladı ve 3,900 yeni ilköğretim okulunun açılmasını ve var olan okullara 15,300 derslik eklenmesini gerekli kıldı. Bu girişim, ülkenin özel sektörünün desteği olmaksızın başarıya ulaşamazdı.

İstanbul Menkul Kıymetler Borsası, yaptığı 200 milyon dolarlık katkı ile en büyük destekleyicilerden biri oldu. Borsa çabalarında uzak bölgelerden gelen ve okula ulaşılması kolay olmayan çocuklar için yatılı okullar yapılmasına odaklandı. Dünya Bankası'nın değerlendirmesine göre bu çabalar "Borsa'ya halk nezdinde olumlu bir imaj kazandırmış ve üyelerinin büyük birer sosyal ortak olduğunu göstermiştir."

Oluşan bu medeni işbirliği ve sosyal sorumluluk, Türkiye'nin kurumsal yaşamının bir parçası haline gelmiştir. Yirmi yıldan az bir süre içinde sivil toplum kuruluşlarının gelişmesi ve yeni bir sivil aktivist kuşağın ortaya çıkması, filantropi ve sponsorluk yönünde yeni bir kurumsal ve bireysel duruşun oluşması ile aynı zamana denk gelmektedir.

Türk iş dünyası, bağımsız düşünce kuruluşlarının ve politika birimlerini olduğu kadar çevre ve koruma kuruluşlarını da teşvik etmiştir.

Şirketler, başarılı işadamları ve yüksek motivasyonlu kişiler; müzelere, yurt dışında profesyonel makamlara ve yurtiçinde üniversitelere bağış yapmaya devam etmektedir. Sanayi; sel ve deprem mağdurlarına, okuma-yazma öğrenmek isteyen kadınlara, okul öncesi çocuklara ve aynı zamanda yaban hayatına ve yok olma tehlikesi ile karşı karşıya olan canlı türleri için yapılacak yardımları hızlandırmıştır.

Klasik bir Türk şehrine yönelilecek bir bakış bile hayırseverlik çalışmalarının yeni davranışlar olmadığını bir kanıttır. Yöneticiler veya zenginler tarafından inşa ettirilen camiler, okullar, tıbbi merkezler, imarethaneler ve diğer hizmetler uzun bir geçmişi olan laik devlet geleneğinden intikal eden sosyal refah alanlarının önemli birer parçaları konumundadır.

Sanayinin değişmeden kalan sosyal taahhüdü şimdilerde iyi niyetli kurumsal sponsorluktan, refah devletindeki boşlukları kapatmaya çalışan kar amaçsız kuruluşlara yönelik fon sağlamaya kadar çeşitlenmektedir. Ancak şirketler, gün geçtikçe daha fazla stratejik ve sosyal değişim filantropisine katılmaya başlamışlardır. İş dünyası, gölgeden çıkıp siyasi lobilerden ve kamusal tartışmalarda açık bir ortak haline gelmenin erdemini öğrenmiştir. Bu değişimi gerçeğe dönüştürebilmek için sadece reformdan bahsetmek yeterli olmayıp, sivil toplum kuruluşlarının ve sivil toplumda yer alan diğer kuruluşların şeffaflık çerçevesinde hareket etmeleri gerekmektedir.

Çoğunlukla, bu tutum değişikliğinin nedeni, Avrupa Birliği'ne üyeliğin yaratmış olduğu teşvik ve George Soros'un Açık Toplum Enstitüsü veya Alman vakıfları gibi kuruluşlar (siyasi partilerle işbirliği yapan kuruluşlar) tarafından sergilenen duruş örnekleridir. Ekonomik liberalizm için verilen destek daha fazla sosyal liberalizasyon için verilen geniş bir desteğe dönüşmektedir.

Etki ve Sorumluluk:

Her zaman tek sesli olmamasına karşın iş dünyası, önemli tarihi anlarda 1980lerin ve 1990ların çatırdayan siyasi liderliğinden daha ileri görüşlü olmuş ve uzun vadeli hedeflere odaklanmaktan daha az çekinmiştir. Ankara'nın Kürtlerle ilgili kültürel konulardaki tutum değişikliğinin oluşmasına yardım eden iş çevresi böylece Türkiye'nin, azınlık haklarına ilişkin AB bildirgesi ile aynı çizgiye gelmesine yardımcı olmuştur

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği, 1995 yılında Güneydoğu Anadolu'da halkın tutumu üzerine yaptığı ve yayınladığı bir araştırmada Kürtlerin haklarını desteklemenin radikal yöntemleri desteklemekten çok farklı olduğu sonucuna varılmış ve Türk devletinin baskıdan çok teşvik yolunu kullanmasını tavsiye edilmiştir. Bu sonuçlar şu anda makul olarak kabul edilmesine karşın, çok ters görüldüğü günlerde bile Türkiye'nin en büyük sanayici ve iş adamı konfederasyonu olan TÜSİAD tarafından kamu önünde onaylanmıştır.

Türk iş dünyasındaki eğilim, dar görüşlü bir milliyetçilikten yana olmayıp küreseldir. Bu durum onu ekonomi dışındaki alanlarda da uyum sürecinin güvenilir bir müttefiki yapmaktadır. Devletin sanayi sektöründeki payının göreceli düşüşü, küreselleşme dolayısıyla ekonomik faaliyetlerden çekilmesi ve neticede devlet bankalarının istikrarsız yapısı özel sektörün gücünü arttırmıştır.

Güçle birlikte sorumluluk, devletin günlük müdahalelerinden kurtuluşu ile birlikte yeni ifade türleri oluşmuştur. Sanayi, uluslararası normlara uymaktan kaçan dolandırıcı şirketlerin Türkiye'nin genel itibarına verdiği zararın farkındadır. Türk şirketleri gün geçtikçe daha fazla şeffaflık, kurumsal yönetim ve genel olarak paydaş hesapverebilirliği konularını üstlenmek durumunda kalmıştır. Sabancı Üniversitesi'nin TÜSİAD işbirliği ile oluşturduğu Kurumsal Yönetişim Forumu bu durumun örneklerinden biridir.

Sanayi, kamu yararı ile ilgili tanımını, kamudan çok daha önce ifade etmiştir. Bunun açık örneği olarak, TÜSİAD'ın kamu önündeki kesin duruşu gösterilebilir. 1979 yılında, dönemin hükümetinin tüm gidişatının eleştirisi olan o meşhur gazete reklamını yayımlamışlardır. O zamandan bu yana, TÜSİAD'ın tavsiyeleri daha stratejik ve daha iyi tanımlanmış olup, çalışma komitelerine ve siyaset belgelerine konulmuş, yurt içinde ve dışında resmi temsil yolu ile tartışılmıştır. TÜSİAD, 1990lı yıllarda kamu maliyesinin reforme edilmesi talebi sürekli dile getirmiş ve birçok konu hakkında sözünü sakınmadan konuşmuştur. Eğitim, şeffaflık ve yolsuzluk gibi konuların yanı sıra siyasi partiler ve seçim yasalarına ilişkin tartışmalara da katılmıştır.

TÜSİAD'ın Brüksel, Washington ve Paris'te temsilcilik büroları bulunmakta olup, bu bürolar Türkiye'nin diplomatik misyonlarıyla rekabet halinde olmadığı gibi bunlara bağlı da değildir.

İş dünyası, doğrudan harekete geçilmesinin ve Türk siyasal yelpazesine doğru entelektüel katkılarda bulunan Avrasya Stratejik Araştırmalar Merkezi (ASAM) gibi bağımsız politika üreten organlara yatırım yapılmasının gereğini kavramıştır. ASAM, Orta Asya'daki araştırmaları desteklemekte ve bu alanda neler olup bittiğini her zaman hesaba katmayan ancak büyük düşünceleri olan Amerika ve Avrupa'daki düşünce kuruluşlarına önemli bildirimlerde bulunmaktadır. Türkiye Ekonomik ve Sosyal Etütler Vakfı'nın (TESEV) temeli bir konferansa dayanmakta olup 1961 yılında Dr. Nejat Eczacıbaşı tarafından kurulmuştur. Ancak resmi kuruluş yılı 1994 olup, o zamandan beri akademik araştırma ile politika üretim süreci arasında bir köprü oluşturmaktadır ve kamunun duruşunu şekillendirmekte çok büyük bir etkiye sahiptir. Açık Toplum Enstitüsü'nden büyük bir fon almasına rağmen TESEV, bireysel Türk filantropisinin eseri olup, tek bir bağışçının yararlanıcısı olmak yerine Türk yaşamının ileri gelenlerinden destek almaktadır. Güncel projelerinden biri, Türkiye'nin AB kriterlerine uyumunu ve bunları uygulamasını takip etmek ve AB'nin kendi değerlendirme sürecini incelemektir.

Sporun ticari olarak desteklenmesi sponsorluğu yeni bir şey değildir. Voleybol ve basketbol takımları kurumsal destekçilerinin ismini taşımakta olup, Eczacıbaşı'nın bayan voleybol takımı Guinness Rekorlar Kitabı'na girmiştir.

Telekom İtalya Mobil'in yan kuruluşu olan GSM operatörü Aria, Türk Telekom'a ait Aycell ile birleşmiştir ve profesyonel futbolun aktif sponsoru olmuştur.

İstanbul sanat festivallerinin başarısı, sanat sponsorluğunun ilki olarak diğer şirketleri de kendi etkinliklerini idare etmelerine teşvik etmektedir. Borusan şirketinin kendi senfoni orkestrası vardır. Tekfen de Karadeniz Senfoni Orkestrasına sponsorluk yapmaktadır. TEMA da bir çevre kuruluşu olarak yeniden ormanlaşmayı ilerletmeye çalışmaktadır.

Akbank ve İş Bankası'nın kendi kültürel programları bulunmaktadır. Garanti Bankası yenilikçi bir sanat galerisini desteklemektedir. Yapı Kredi Bankası saygın ve akademik içerikli bir yayınevini işletmektedir. Enka saygın bir ilköğretim, lise ve spor merkezi kurmuştur. Tepe ise karını Ankara uluslararası standartta bir okul olan Bilkent Üniversitesi'ni kurmak için kullanmıştır.

Sosyal Bir Rol:

Sanayi gün geçtikçe daha fazla sosyal vakıfları destekler hale gelmiştir; bireysel ve kurumsal bağışlardan yararlanan vakıfların listesi ise oldukça uzundur. TAP, anne ve çocuk sağlığı açısından aile planlamasını desteklemektedir. Anne Çocuk Eğitim Vakfı (AÇEV) ise okul öncesi eğitim ve ebeveyn bilincini geliştirmeyi teşvik etmektedir.

Türkiye Eğitim Gönüllüleri Vakfı (TEGV) yarım milyon çocuğun okul sonrası etkinliklerle ufkunun genişlemesine kendini adayan, ülke genelinde bir aktivistler ordusunun harekete geçirilmesine yardım etmiştir. Türkiye Doğal Hayatı Koruma Derneği, genetik farklılıkların ve Türkiye'nin dünyaca önemli canlılarının korunmasında önderlik eden saygın bir kuruluş olarak görülmektedir.

Türk filantropisinin gün geçtikçe artan istekliliğine kanıt olarak 23 özel vakıf üniversitesinin kurulması gösterilebilir. Bunlardan ilki 1984 yılında kurulan Bilkent'tir; o yıllarda hükümet devlet üniversiteleri sistemini merkezileştirmekteydi. Koç Üniversitesi, 1993 yılında 191 lisans öğrencisi ve 42 yüksek lisans öğrencisine kapılarını açmıştır ve şimdi de İstanbul dışındaki prestijli kampüsünde 3,000 öğrencisi vardır.

Bilgi Üniversitesi farklı bir strateji seçerek şehir içindeki iki yoksul mahallede kurulmuştur. Oldukça saygın bir üniversite olan Bilgi, kendini devlet sisteminin dışında hissedenler ve kurumun alternatif imajından etkilenenler için oldukça çekici olmuştur. Sık sık karşılaştırıldığı New York'taki New School'dan farklı olarak kendisi için ayrılan kamu fonunu geriye çevirmektedir. Gerçekleştirdiği

toplumsal projeler ve sosyal hizmet programları ile sadece bulunduğu mahallelere değil aynı zamanda ülkenin dokusuna da kendini entegre etmeye çalışmaktadır.

Yeni kurulan ve akademik yenilikçiliği ile saygı toplayan bir diğer üniversite de Sabancı Üniversitesi'dir. Türkiye'de akademik özgürlüklerin çitasını yükselttiği gerçeği genel kabul görmektedir. Sabancı Üniversitesi, geleneksel fakültelerden farklı olarak öğrenmede geniş bir disiplinler arası yöntem benimsemiştir ve lisans öğrencilerinin iki dönem boyunca sivil toplum kuruluşlarında veya diğer toplum hizmetlerinde çalışmasını istemektedir; bu yüzden de yüksek nitelikli kişilerin ve akademisyenlerin ilgisini çekmektedir.

Türk şirketlerinin hissetmeye başladığı bu sorumluluğun daha büyük bir kanıtı, finanse etmeyi seçtikleri hayırsever etkinlikler değil, kurumsal kültürdeki değişimin kendisidir. Türk sanayisini sosyal sorumluluk tanımı, temel faaliyetlerine bir modül ilave edilmesini değil, aslında en iyi yapacağı işi kapsamaktadır.

Kaynak: Turkey-A New Corporate World For Europe/Turkish-EU Enlargement Council of the European Round Table of Industrialists.

Özel Sektörde Sosyal Yatırımın Geleceği: Toplumsal Yatırım Programları Konferans Sonuçları

TÜSEV, 6 Temmuz 2004 tarihinde İngiltere'de yerleşik Charities Aid Foundation desteği ve Özel Sektör Gönüllüleri Derneği'nin işbirliği ile "Özel Sektörde Sosyal Yatırımın Geleceği: Toplumsal Yatırım Programları" konulu bir konferans düzenlemiştir.

Özel sektörden ve medya temsilcilerinden 65 kişiyi hedef alan bu bir günlük konferansın amacı sosyal yatırım ve topluma yatırım için verilen desteğin durumu ile ilgili bir diyalog başlatmak ve STK'lar (alıcılar) ve şirketler (fon sağlayanlar) için var olan fırsat ve engelleri tartışmaktır. Açılış konuşmasını yapan TÜSEV Yönetim Kurulu Başkanı Prof. Dr. Üstün Ergüder ile ÖSGD Yönetim Kurulu Başkanı Ümit Boyner, sivil toplumun kendi değerini artırması ve verdiği hizmetleri güçlendirmesi için özel sektörün kar amacı gütmeyen sektöre gerek mali kaynakları ve gerekse insan kaynağını tahsis ederek önemli bir rol oynayacağını savundular. Kısacası, konferansta Toplumsal Yatırım'ın temel yönleri ele alındı ve özel sektörün bugünkü uygulamalar, STK sektöründe karşılaşılan uygulamadaki güçlükler ve algılamalar, toplumsal yatırımın kurumsal imaj ve ün üzerindeki etkileri gibi konulara ilişkin görüşlerin ortaya çıkmasını sağladı. Tartışılan önemli konu ve sorulardan bazıları şunlardır:

- Kurumsal sosyal sorumluluk, topluma yatırım ve sponsorluk arasındaki fark nedir?
- Proje ve STK'ları seçmek ve değerlendirmek için bir şirketin kriteri ne olmalıdır?
- Ürün tabanlı pazarlama ve satış bağışının konumu nedir?
- Bir şirket çalışanlar için gönüllük programlarını nasıl uygulamalı ve idare etmelidir?
- Kurumsal bir bağış programı geliştirmek için temel öğeler nelerdir?
- Türkiye'de STK'lara yapılan bağışlar için geçerli olan yasal ve vergi uygulamaları nelerdir?
- Topluma yatırım programı etkinliklerinin kurumsal imaj üzerindeki etkisi ölçülebilir midir? Ölçülebilirse, nasıl?
- Topluma yatırımı arttırmada medyanın rolü nedir? Bu nasıl geliştirilebilir?
- TÜSEV ve ÖSGD gibi kuruluşlar toplumsal yatırımı geliştirmek için neler yapabilir?

Özel sektörden ve sivil toplum sektöründen uzmanların çeşitli tematik ve pratik uygulamaları sundukları, toplumsal yatırımın Türkiye'de nasıl geliştirilip güçlendirileceğine ve yerel düzeyde uygulanacağına dair bir platform yaratan bu bir günlük programda yukarıda sıralanan konulara ve topluma katkının "nasılları" ile ilgili diğer konulara değinildi. Kapanış oturumunda katılımcılar ve konuşmacılar özel sektör ve sivil toplum sektörü arasında deneyimlerin paylaşılması için forumlar kurulmasını, bundan sonrası için neler yapılabileceğini hep birlikte tartıştılar. Bu konferansın tartışma için değerli bir forum oluşturduğu ve bu etkinliklerin devamının yararlı olacağı konusunda fikir birliğine varıldı. İstanbul dışında benzeri toplantılar düzenlenmesi, bu konu hakkında yayınlar ve

materyaller geliştirilmesi, şirketlerin ve STK'ların birbirini bulabileceği fırsatlar yaratılması (örneğin gönüllü ve proje ortaklığı) gibi öneriler ortaya atıldı. TÜSEV ve ÖSGD, bir değerlendirme formu dağıtmaya ve ortaya çıkan görüşler doğrultusunda bundan sonrası takip edecek etkinlikleri belirlemeye karar verdiler.

İslam Toplularında Sosyal Adalet İçin Filantropi: Vakıflar Üzerine Bir Çalışma **2-4 Eylül 2004** **İstanbul**

TÜSEV, Mayıs 2003'ten beri devam etmekte olan, islam toplumlarında sosyal adalet filantropisinin anlam ve boyutunun daha iyi anlaşılması için yapılan kapsamlı bir araştırmada yer almaktadır. ABD'de yerleşik Ford Vakfı destekli bu proje, ortaya çıkacak veriler ışığında, müslüman ülkeler ile diaspora ve azınlık toplumlarında filantropinin geliştirilmesini amaçlamaktadır. Uluslararası bir proje niteliğinde olan bu araştırmanın diğer ortakları olan Hindistan, Endonezya, Mısır, Tanzanya ve İngiltere'de de benzer nitelikli araştırmalar yapılmaktadır. Belirlenen program çerçevesinde araştırma bulgularının konunun uzmanları ve araştırmacılar tarafından tartışılması için 2-4 Eylül 2004 tarihinde, İstanbul'da TÜSEV'in ev sahipliğinde uluslararası bir konferans düzenlenmiştir. Bu konferans süresince yapılan tartışmaların ve veri aktarımının yıl sonunda yayımlanacak raporla kamuoyuna duyurulması hedeflenmektedir.

Dünya Bankası - STK İlişkileri

Dünya Bankası ve STK ilişkileri ülkemizde sosyo-ekonomik kalkınmada sivil toplum kuruluşlarının rolü açısından çok önem taşımaktadır. Dünya Bankası'nın yakın tarihe kadar sadece kamu kurum ve kuruluşları ile yürüttüğü ekonomik ve sosyal kalkınma ağırlıklı yatırım ilişkileri bir süredir sivil toplum kuruluşlarının da dahil edildiği önemli projeler olarak dikkati çekmektedir.

Bu bağlamda, Dünya Bankası ECA Bölümü ile ECA STK Çalışma Grubu'nun işbirliği ile, 6-7 Mayıs 2004 tarihinde, İstanbul'da "Sosyal Hesapverebilirlik ve Yerel Kalkınma: Doğu ve Orta Avrupa, Batı Balkanlar ve Türkiye'de Sosyo-Ekonomik Kalkınmada Sivil Toplum Kuruluşlarının Rolü" konulu bir danışma toplantısı düzenlenmiştir. ECA STK Çalışma Grubu, 28 ülkeyi içine alan Avrupa ve Orta Asya (ECA) bölgesinde, sivil toplum ile Dünya Bankası arasında diyalogu ve işbirliğini arttırmayı amaçlayan birleşik bir STK-Dünya Bankası girişimidir. Konferansa ECA bölgesindeki 24 ülkeden STK temsilcileri, Dünya Bankası Ülke Personeli, yerel otorite ve kamu idaresinden temsilciler ve yerel kalkınmadaki diğer önemli aktörler katılmıştır.

Küçük çalışma gruplarının oluşturulduğu atölyeler öncesinde yapılan hazırlık oturumlarının konuları şu şekilde sıralanabilir: "Sosyal Hesapverebilirlik ve Kamu Sektör Kuruluşlarını Güçlendirme: Sivil Toplumun Rolü", "Yerel Kalkınmada Sivil Toplumun Rolü: Yerel yönetimlerle İşbirliği ile", "Yurttaşlık Girişimleri için Bağış Yapma: Küçük Hibeler Programının Sonuçlarını Değerlendirme", "Bağışçıların ve Hükümetin Sivil Topluma Danışması: Dünya Bankası Danışma Kaynak Kitabı Üzerine Geribildirimler"

Hazırlık oturumlarında yapılan sunuşlarda ve çalışma grubu tartışmalarında en fazla üzerinde durulan konular şöyleydi: Ortak anlayış ve Dünya Bankası terminolojisinin kesin tanımlara (sosyal hesapverebilirlik, danışma, vs) oturtulmasının önemi; STK'lar ve yerel/merkezi otoritelerin sosyal hesapverebilirliği geliştiren prosedürleri uygulayabilmeleri için kurumsal kapasitenin önemi; sosyal hesapverebilirlik, danışma gibi konularda başarılı proje ve programlar yürüten, vatandaşlar ve vatandaş gruplarıyla işbirliği yapan ve bunların katılımını arttıran uygulamaları olan ülkeler ve topluluklar için başarı örneklerinin belgelenmesi gereği, Bankanın Ülke Ofislerine uygun personeli yerleştirerek yerel düzeyde programını kurumsallaştırmasının gereği; bütün paydaşların adına (Banka, yerel ve merkezi otoriteler, STK'lar) şeffaflık, hesapverebilirlik prensiplerinin aydınlatılması gereği; yasal çerçeve ve yerel kaynakların hareketliliğinin kolaylaştırıcı bir ortam sağlamaması gibi zayıf bir altyapıyı bozucu etkileri.

Euro-Med Sivil Toplum Platformu

TÜSEV, Euro-Med Sivil Toplu Platformu'nun 25-26 Haziran Limasol, Kıbrıs toplantılarına katılmıştır. Bölgesel, tematik, ulusal ve yerel ağlardan 80 temsilcinin katıldığı bu toplantı, Platform'a dahil olan kuruluş ve hizmet alanlarının çeşitliliğini yansıtmaktadır.

Toplantılar, Mart 2005'te yapılacak olan *Euro-Mediterranean Sivil Forumu* ışığında Platform'u resmileştirmek için önemli bir adım niteliği taşımaktadır. Barcelona sürecinin bir getirisi olarak, Euro-Mediterranean Ortaklığı'nın anlamı Güney Avrupa ülkeleriyle yeni bir bütünleşme düzeyi öngören Yeni Komşuluk Politikası çerçevesinde gün geçtikçe artmaktadır. Bu gelişmeler Avrupa'nın geleceği için çok önemli sorunları gündeme geldiği kritik bir zamanda ortaya çıkmıştır.

Toplantıda özellikle Orta Doğu'da barış ve istikrar, sosyal ve ekonomik konular, demokrasi ve insan hakları konuları tartışılmıştır. Bu tartışmalardan ortaya çıkan sonuç, Akdeniz bölgesinde barış, istikrar ve refah yolundaki ilerlemenin, insan hakları ilkelerine dayandığının güvence altına alınması açısından sivil toplumun aktif bir rol oynaması gerektiğidir.

Toplantı sonunda; ortak şart, kurumsal yapı ve Platform için etkinlik sonrası takip grubu oluşturulmuştur. Bu belgelere ulaşmak, bu girişim ve bir sonraki Sivil Forum hakkında daha detaylı bilgi edinmek için www.euromedrights.net adresini ziyaret edebilirsiniz. Platforma katılmak isteyen sivil toplum kuruluşları Rana Zincir ile (rana@tusev.org.tr) iletişim kurabilirler.

Güçlü Bir Akdeniz için Politika ve Uygulamada Sektörler Arası Ortaklıklar EFC Yıllık Olağan Yönetim Kurulu Toplantısı ve Konferansı

EFC'nin yıllık olağan Yönetim Kurulu Toplantısı ve Konferansı 2004 Haziran ayında Atina'da düzenlenmiştir. TÜSEV, sekiz yıldır üyesi olduğu ve yönetim kurulunda bulunduğu EFC'nin yıllık toplantısına katılmıştır. Bu toplantıda TÜSEV ayrıca, Trans-Med Civil Society Dialogue programı ortaklığı çerçevesinde Güçlü Bir Akdeniz için Politika ve Uygulamada Sektörler Arası Ortaklıklar (Cross-Sectoral Forums for a Strengthened Mediterranean: Partnership in Policy and Practice) isimli bir panel düzenlemiş ve oturum başkanlığını üstlenmiştir. Panelin eş başkanlığını Luso American Vakfından Charles Buchanan üstlenmiştir. Panelin konuşmacıları ise Akdeniz Kalkınma Forumu'ndan Chantal Dejou, Euromed Sivil Platformu için STK Platformu'ndan Marc Schade-Poulsen ve Türk-Yunan Forumu'ndan Paulina Lampsa idi. Panelde, Avrupa Birliği'nin genişleme sürecinde Akdeniz Bölgesi'nin artan önemi ve özel, kamu ve üçüncü sektör arasındaki bağların ve işbirliğinin geliştirilmesi ve güçlendirilmesi çerçevesinde değişen sosyal ve politik trendler ile ülkeler arası yakınlaşma ve kalkınma hedefleri ve bu süreçte vakıfların daha aktif rol almalarının önemi tartışılmıştır.

Karşılaştırmalı Raporlar Projesi

Karşılaştırmalı raporlar projesinin amacı; konunun uzmanlarını bir araya getirerek oluşturulacak bir ekip yardımıyla STK'ları ilgilendiren öncelikli yasal ve mali konularla ilgili raporlar hazırlamak ve ortaya çıkacak verilerle karar makamlarını etkileyerek mevcut politikaların iyileştirilmesini sağlamaktır. Bu raporlar TÜSEV'in misyonu gereği sürdürdüğü STK Yasal Çalışmaları programının bir parçası olarak geliştirilerek, konusunda uluslararası deneyime sahip ABD'de yerleşik ICNL (International Center For Not-for-Profit Law ve İstanbul Bilgi Üniversitesi İnsan Hakları Merkezi'nin yardımları ile hazırlanmıştır. Proje araştırılırken ayrıca; konu ile ilgili olarak daha önce farklı kuruluşların yayınlamış olduğu çeşitli araştırmalara ve raporlara, mevzuatta karşılaşılan sorunların sebeplerini ve uygulama boyutunu bilen uzmanların ve yetkililerin görüşlerinden ve bunlara ek olarak da uluslararası standartlar üzerine yapılmış bölgesel iyi uygulamaları da içeren kapsamlı araştırmalardan yararlanılmıştır. Proje STK'ların yasal sorunlarını belirleyerek, karşılaştırmalı olarak analiz etmeyi ve pratiğe dayalı tarafsız çözümler üretmeyi amaçlamaktadır.

Proje kapsamında Dernekler, Vakıflar ve Kamu Yararı olmak üzere üç ana konu belirlenmiş ve bu konularla ilgili ortak sorunlar tespit edilerek Avrupa'daki iyi uygulamaları temel alan somut öneriler ortaya konmaya çalışılmıştır. İlk olarak dernekler ve vakıflar ile ilgili raporlar tamamlanarak basılmıştır. Raporlar, TBMM'deki ilgili ihtisas komisyonlarına ve milletvekillerine, ilgili kamu kurum ve kuruluşlarına, sivil toplum kuruluşlarına ve konu ile ilgili diğer paydaşlara gönderilerek ortaya çıkan görüşler paylaşılmıştır.

Kopenhag Siyasi Kriterlerinin önemli bir şartını oluşturan "örgütlenme özgürlüğü"nin çağdaş ülkelerdeki gibi istenilen bir seviyeye getirilmesi ancak dernek ve vakıfları ilgilendiren mevzuatta önemli değişiklikler yapılmasıyla mümkündür. Özellikle Dernekler Kanunu'nda yapılan değişiklik sürecinde, teklif ettiğimiz önerilerin ilgiyle karşılanmasını ve yaptığımız çalışmanın kanun metnine önemli katkılar yapmış olmasını sevinçle karşılıyoruz. En büyük dileğimiz yeni yasama döneminde ele alınacak olan yeni vakıf mevzuatı sürecinde de iyi uygulamalara dayalı çalışmamızın gerekli etkiyi gösterebilmesidir. Yine dernek ve vakıflarımız için çok önemli bir sorun olmaya devam eden kamu yararı konusunda da raporumuzun, ileride yapılması gerekli olan yasal çalışmalarda önemli bir başlangıç ve örnek olmasını umuyor, projenin reform sürecine önemli katkılar sağlayacağını düşünüyoruz.

T.C.
BAŞBAKANLIK
Vakıflar Genel Müdürlüğü
Vakıflar Bölge Müdürlüğü
İSTANBUL

SAYI : B.02.1.VGM.1.13.00.02/Müt.B/1105
KONU : Bağış

08.06.2004

..... Vakfı
Yönetim Kurulu Başkanlığına

İLGİ: Devlet Bakanlığınının 20.05.2004 Tarih ve B.02.1.VGM.0.12.00.02.171.06.6767-7616 sayılı yazısı.

İlgi yazı ile Mülhak, Cemaat ve Esnafa Mahsus Vakıflar ile Türk Medeni Kanununa göre kurulan Yeni Vakıfların; uluslar arası veya yabancı kuruluşların başlatmış oldukları hibe, yardım, kredi, programlarına proje hazırlayarak müracaat ettikleri ve kabul edildikten sonra en son aşamada Vakıflar Genel Müdürlüğünden izin alma yoluna gittikleri belirtilmektedir.

Mülhak Vakıflar, Cemaat ve Esnafa Mahsus Vakıflar ile Türk Medeni Kanununa tabi vakıflara; Avrupa Birliği veya başka yabancı uluslar arası kuruluşlara yardım, kredi, bağış almak üzere başvurularında proje sunulmadan önce, projenin bir örneği ile Vakıflar Genel Müdürlüğünden ön izin almak üzere müracaat etmeleri gerektiğinin ve projelerin vakfın amacı dışında olamayacağı belirtilmiştir.

Bilgi ve gereğini rica ederim.

Dr. Adnan Ertem
Bölge Müdür V.

Vergi Yasalarında Yapılan Değişiklikler

Vakıf ve derneklerimizi yakından ilgilendiren vergi mevzuatında önemli değişiklikler yapan; **Bazı Kanunlarda ve 178 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun** (Kanun No: 5228) 31.7.2004 tarih ve 25539 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

TÜSEV olarak AB üyesi ülkelerde yürürlükte olan ve vakıf ve dernekleri yakından ilgilendiren vergi yasaları üzerinde yaptığımız mukayeseli çalışmalarla desteklenen önerilerimizin, Maliye

Bakanlığı'nca benimsenmesi ve Vergi Konseyinin de vergi paketine dahil edilmesi yolundaki tavsiyesi ile TBMM gündemine giren ve kabul edilen bu değişiklikler, vakıf ve derneklerimize önemli vergi avantajları sağlamaktadır. Aslında elde edilen vergi ayrıcalıkları taleplerimizin tamamını karşılamamakla birlikte önemli bir başlangıçtır. Çalışmalarımıza aynı şekilde devam edilmektedir.

Bu değişiklik paketi; Vergi politikaları, vergi tahsilatındaki kümülatif artış, mali milad, vergi barışı ve vakıf ve derneklerin hizmetleri nedeniyle yarattıkları katma değer dikkate alınarak, **kamu yararına çalışan dernek** ve **vergiden muaf vakıflarımızın** daha fazla kamu yararlı hizmet üretmelerine imkan tanıyacak önemli bir fırsatın da kapısını aralamaktadır.

Bu değişiklik paketinin bir diğer önemli yanı da; özellikle iş dünyamızın değerli temsilcilerinin ilgi duydukları ve vakıf ve derneklerimizle birlikte yürütmekte oldukları önemli **sosyal sorumluluk** projelerinin gerçekleştirilmesinde verebilecekleri mali destekler için de bazı vergi avantajları sağlanmıştır.

Yeni Dernekler Kanunu

5231 sayılı yeni Dernekler Kanunu, 17 Temmuz 2004 tarihinde TBMM tarafından kabul edilmiştir. Kanun, derneklerimizin yıllardan beri alışık oldukları kanun sistematüğinden farklı olarak hazırlanmış olup, derneklerimizi ilgilendiren bütün hükümler yeni kanunda yer almamaktadır. Bu nedenle kanunda hüküm olmaması halinde Medeni Kanun'daki ilgili hükümler dikkate alınmalıdır. Ayrıca, hazırlanacak yönetmelik de kanun hükümlerinin uygulanmasındaki usul ve esasları tanımlayacaktır. Bu nedenle dernek faaliyetlerine uygun bir kanun hükmü ararken mutlaka bu konsolidasyonun yapılması gerekmektedir.

Kanun acilen TBMM'den geçirilmiş olmasına rağmen, genel olarak bakıldığında örgütlenme hak ve özgürlüğüne daha fazla imkan sağlayan, yasakları azaltan, daha kolay anlaşılabilir ve derneklerin geçmişte şikayet ettiği hususları dikkate alan bir yapıdadır.

Yeni kanun Sayın Cumhurbaşkanımızın veto ettiği maddelerin TBMM'de yeniden tartışılması ve karara bağlanmasını takiben yürürlüğe girecektir.

Avrupa Vakıf Sektöründe Önemli Büyüme

Avrupa Vakıf sektörü son on yıl içinde önemli ölçüde büyümeye ve gün geçtikçe çeşitlenmeye başlamıştır. Avrupa Vakıflar Merkezi (European Foundation Center-EFC) Araştırma Grubu tarafından Vakıf Sektörünün Boyutları üzerine yapılan anketin ortaya koyduğu bulgular da bu gerçeği desteklemektedir.

Anket, 2003 yılında dokuz Avrupa ülkesinde (Belçika, Finlandiya, Fransa, Almanya, İtalya, Hollanda, İspanya, İsveç ve İngiltere) başlatılmıştır. King Baudouin Vakfı'nın desteklediği girişimin amacı Avrupa'daki vakıfların kapsamlı bir genel değerlendirmesini yapmaktır. Anketin ilk sonuçları AB'nin Mayıs 2004'teki genişlemesi öncesinde, onbeş üye ülkede 61,000'in üzerinde vakıf olduğunu ve coğrafi dağılımın kuzey-güney arasında farklılık oluşturduğunu göstermektedir.

İtalya'da 1990 ve Finlandiya'da 1980'den itibaren kayıtlı vakıfların sayısındaki %50'lik artış ile vakıf sektöründeki bu büyüme aynı paraleldir. İtalya'da faaliyet gösteren çok sayıda vakıf olmasına rağmen az sayıda hibe veren vakıf bulunmaktadır. Finlandiya'daki vakıflar ise bireylerin inisiyatifleri ile kurulmakta ve seçilmiş bir takım etkinlikler üzerinde yoğunlaşmaktadır. Örneğin Finlandiya vakıflarının desteğinin yaklaşık %50'si eğitim ve topluluk gelişimine yöneliktir. Ayrıca verilen desteğin bireyler üzerinde de yoğunlaştığı görülmektedir; hibelerden yararlananların %70'ini bireyler oluşturmaktadır.

Sektör sadece sayısal açıdan değil aynı zamanda varlıkları ve harcamaları ile yarattığı etki açısından da önemli bir büyüme göstermektedir. Anket uygulanan 9 ülkedeki 25,000 vakıf, toplam 48 milyar

Euro'luk harcama bildirmiştir. İsviçre'de vakıf varlıkları hakkında toplanan veriler vakıfların varlık ve harcamaları ile toplumun çeşitli alanlarında ve özellikle araştırma alanında önemli bir rol oynadığını göstermiştir.

Avrupa ülkelerinde yapılan vakıf araştırmasında karşılaşılan en büyük engel, sektör hakkında kamuya açık bilginin yetersizliği olmuştur. Vakıfların kendi faaliyetleri hakkındaki bilgileri paylaşarak işbirliğinde bulunmaları, vakıf sektöründe faaliyet gösterenler kadar karar vericiler, ortaklar ve bağışçılar gibi diğer taraflar için de kapsamlı ve güvenilir bir bilgi tabanı oluşturulmasını sağlayacaktır.

Farklı ülkelerde yapılan anketlerin bir araya getirilmiş bulguları 2004 yılı sonunda hazır olacaktır. Ülke raporlarına <http://www.efc.be/projects/eu/research/default.htm> adresinden ulaşılabilir.

Bu anket (EFC Research Task Force survey on the Dimensions of the Foundation Sector) hakkında daha detaylı bilgi almak için AB Komite Sekreteri, E. Faure (eucsecretariat@efc.be) ile iletişime geçebilirsiniz.

Kaynak: <http://www.efc.be/agenda/event.asp?EventID=1958> - 1 Ağustos 2004

Alliance Uluslararası Sivil Toplum Dergisi

Dünyanın her yerinde sivil topluma fon sağlama konusunda yoğunlaşan *Alliance* dergisini sizlere tanıtmak istiyoruz. *Alliance dergisi sivil toplum kuruluşlarına (STK) fon sağlama konusunda dünya çapında eğilimleri ve gelişmeleri yakından takip ederek, bu eğilimler hakkında yapılan incelemeleri talep sahiplerine aktaran İngiltere kaynaklı bir dergidir.*

TÜSEV, STK'lara bağış yapılması ile ilgili deneyim ve fikirlerin paylaşılmasının önemine ve *Alliance* dergisinin fon alanlar ve verenler arasında tartışma ve görüş alışverişi için büyük bir katkı oluşturduğuna inanmaktadır. Ayrıca, uluslararası alandaki gelişmeleri daha yakından takip etmek ve ülkemizde sivil topluma tahsis edilebilecek sınırlı kaynakları yabancı kaynaklarla desteklemek açısından da bu derginin sivil toplum kuruluşları ve sivil toplum ile ilgilenen kişiler, şirketler, devlet birimleri ve akademisyenler/öğrenciler için önemli bir referans olacağını düşünmekteyiz.

Derginin Türkiye'de tanıtılması amacıyla TÜSEV girişimi ile *Alliance* dergisi, Türkiye'deki okuyucularına özel bir indirim uygulamaktadır: **Normal yıllık üyelik ücreti üzerinden yapılan %25 indirimle** dergi tüzel kişilere **20.00** Amerikan dolarına, gerçek kişilere ise **10.00 Amerikan dolarına** sunulmaktadır. Bu özel indirim **31 Aralık 2004** tarihine kadar geçerlidir.

Üyelik için sadece web sitemizde (www.tusev.org.tr) bulunan formu doldurmanız ve faks veya e-mail ile Alliance'a göndermeniz yeterlidir. Bu değerli kaynağın çalışmalarınıza katkıda bulunacağına inanarak, bu cazip teklifi değerlendirmenizi dileriz.

AB'den Haberler

Etkinlik

'Daha Güçlü Bir Avrupa için:Türkiye AB'ye Kampanyası

ARI Hareketi, AB Aralık zirvesi öncesi Türkiye'nin adaylığını desteklemek, kamuoyunda ve karar alıcı merciler nezdinde Türkiye lehine bir hava oluşmasına katkıda bulunmak amacıyla 100 günlük bir kampanya başlatıyor.

KA-DER'den 'Türkiye ve AB'de Kadınlar: Ortak Bir Anlayışa Doğru' Konulu Sempozyum

Kadın Adayları Destekleme ve Eğitim Derneği (KA-DER), 13 Eylül 2004'te Boğaziçi Üniversitesi'nde, 'Türkiye'de ve AB'de Kadınlar: Ortak Bir Anlayışa Doğru' konulu bir uluslararası sempozyum düzenlenmiştir.

Proje Duyurusu

Komisyon Cezasızlıkla Savaş ve Uluslararası Adaletin Teşviki Alanında Proje Çağrısı Yapıyor

Avrupa Komisyonu'nun Brüksel'deki merkezi, cezasızlıkla savaş ve uluslararası adaletin teşviki alanlarında Uluslararası Ceza Mahkemesi'nin desteği ve Avrupa Topluluğu'nu, Demokrasi ve İnsan Hakları için Avrupa Girişimi (DİHAG) Programı'nın mali katkısı ile proje önerileri arıyor. Bu çağrının referansı EuropeAid/119510/C/G.

Projeler

Türkiye'de İlk Defa Din Görevlilerinin İnsan Hakları Bilinci Yükseltilecek

İnsan Hakları ve Mazlumlar için Dayanışma Derneği (MAZLUMDER) İzmir Şubesi, Türkiye'de ilk kez din görevlilerinin insan hakları alanında eğitilmesini öngören bir projeyi uygulamaya koymaya hazırlanıyor. Demokrasi ve İnsan Hakları için Avrupa Girişimi (DİHAG) mikro-projeler kapsamında AB'nin mali destek sağladığı proje, Eylül 2004-Mayıs 2005 tarihleri arasında hayata geçirilecek.

Üreme Sağlığı Programı Kapsamında Destek Alan STK'lar Belli Oldu

Avrupa Komisyonu Türkiye Delegasyonu, Sağlık Bakanlığı Üreme Sağlığı Programı kapsamında yapılan birinci teklif çağrısı sonucunda finansman sağlayacak 27 projeyi seçti. Seçilen projeler, yaşam boyu cinsel sağlık ve üreme sağlığı yaklaşımında ve Güvenli Annelik, Aile Planlaması, Cinsel Yolla Bulaşan Enfeksiyonlar (CYBE)/HIV/AIDS ve Yetişkin Sağlığı, Servikal Kanserin Erken Tanısı, Üreme Hakları, erkeklerin katılımı gibi müdahale alanları ile toplumsal cinsiyet, kadınların okur yazarlığı gibi ailelerin üreme sağlığı üzerinde doğrudan etki sahibi olan konularda Sağlık Bakanlığı'na (SB) katkıda bulunacak.

AB'den Uyuşturucuyla Mücadeleye Destek

AB'nin mali destek sağladığı 'Ulusal Uyuşturucu İzleme Merkezi'nin Kurulması ve Ulusal Uyuşturucu Stratejisi'nin Geliştirilmesi' Eşleştirme (Twining) Projesi, Türkiye'de de uygulanmaya başlandı. Proje uyuşturucu ile mücadelede AB müktesebatıyla uyum düzeyini yükseltmeyi ve Türkiye'nin uyuşturucuyla kapsamlı, bütünleştirici ve uzun vadeli bir mücadele yürütme konusundaki kurumsal kapasitesini güçlendirmeyi amaçlıyor.

Kaynak: Avrupa Birliği İletişim Projesi- Güncel Haber, Sayı 45, Ağustos 2004

Eğitim Reformu Girişimi

Eğitim Reformu Girişimi (ERG), eğitim politikaları ve karar verme süreçlerine, araştırma, savunuculuk ve izleme yoluyla katkıda bulunmak üzere, Sabancı Üniversitesi İstanbul Politikalar Merkezi bünyesinde uygulamaya konulmuş bir projedir (Üniversite öncesi tüm eğitim düzeylerini kapsar). Açık Toplum Enstitüsü, Anne Çocuk Eğitim Vakfı (AÇEV), Özel Okullar Derneği ve Sabancı Üniversitesi tarafından desteklenmektedir.

ERG, eğitimimizin ihtiyaç duyduğu reformların, geçmişin ve başka ülkelerin deneyimleri ve geleceğin öngörüsü temelinde geniş ufuklu bir çerçevede tasarlanması gerektiği inancına dayanır. Bu doğrultuda, öncelikle eğitim reformu politikalarına katalizör olmak üzere bürokrasi, üniversite, okullar ve sivil toplum örgütlerini bir araya getiren, katılımcı ve yaratıcı bir fikir üretim süreci oluşturmaktadır. Uzun vadede ERG bu fikir üretim sürecini geliştirmeyi ve eğitim politikası yapıcı ve uygulayıcılarına tasarlanan reformların sonuçları hakkında bilgi verecek bir reform izleme merkezine dönüştürmeyi hedeflenmektedir.

Bu çerçevede çalışmalarını sürdüren ERG'nin eğitimin değişik kesimlerinden paydaşlarla beraber hareket ederek gerçekleştirdiği başlıca aktiviteler aşağıdaki gibidir:

- **Milli Eğitim Bakanlığı ile müfredat çalışmaları:** ERG, Milli Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu (TTK) Başkanlığı ile müfredat reformu kapsamında işbirliği yapmaktadır. Özellikle Sosyal Bilgiler komisyonu çalışmalarına katkıda bulunan ERG, son olarak TTK Başkanı Prof. Dr. Ziya Selçuk, köşe yazarları ve bazı sivil toplum liderlerini bir araya getirmiş ve hem müfredat değişikliğinin arkasındaki felsefe hem de eğitim reformu çalışmaları konusunda kamuoyunun bilgileneşine olanak sağlamıştır.
- **Milli Eğitim Müdürlükleri ve Friedrich Ebert Vakfı ile İyi Örnekler Konferansı çalışmaları:** ERG, Ocak ayında yapılan Eğitimde İyi Örnekler Konferansı 2004'te Müfredat Geliştirme, Alternatif Ders Materyalleri, Öğretmen Eğitimi ve Sınıf Yönetimi gibi alanlarda sunulan 62 uygulama/materyal arasından seçilmiş örneklerin devlet okulu öğretmenleriyle daha derinlemesine paylaşıldığı çalıştaylar düzenledi. Sultanbeyli ve Tuzla ilçe ve Karabük il milli eğitim müdürlükleriyle beraber düzenlenen ve Friedrich Ebert Vakfı tarafından desteklenen bu öğretmen eğitimlerine 300'ü aşkın öğretmen katılmıştır.
- **Devlet Planlama Teşkilatı ile Türkiye İktisat Kongresi Eğitim ve İnsangücü Çalışma Grubu Raporu:** Devlet Planlama Teşkilatı tarafından görevlendirilen ERG, IV. Türkiye İktisat Kongresi kapsamında Eğitim ve İnsangücü Çalışma Grubu'nu oluşturdu ve Eğitim ve İnsangücü Raporu'nun yazılmasını sağladı. Rapor kongrede katılımın çok ve kaliteli olduğu bir oturumda sunuldu ve gelen öneriler doğrultusunda tamamlanarak DPT'ye verildi. Sonrasında, ERG raporda oluşturulan çerçeve ve öneriler kapsamında öncelikli konularda izleme çalışmalarına başlamıştır.
- **Dünya Bankası ile Türkiye Eğitim Sektörü Araştırması:** ERG, Dünya Bankası ile Eğitim Sektörü Çalışması'nda işbirliği yapmaktadır. Araştırmanın ilk fazında yapılmakta olan çalışmalar ERG'nin düzenlendiği seminerlerde İzmir, Van, Eskişehir, Ankara ve İstanbul'da akademisyenler ve sivil toplum temsilcileri ile birlikte tartışılmıştır.

STK Projelerine Destek için Kaynaklar
--

Kaynakların Harekete Geçirilmesi için Teknik Yardım

About Nonprofit Charitable Organizations
<http://nonprofit.about.com/>
 The Chronicle of Philanthropy
<http://philanthropy.com/>
 CIVICUS
<http://www.civicus.org>
 The Foundation Center
<http://www.fdncenter.org/>
 InnoNet
<http://www.innonet.org/about/mission.cfm>
 The International Training and Consulting Institute
<http://www.iyfnet.org/>
 Internet Prospector
<http://w3.uwyo.edu/~prospect/inter.html>
 National Center for Nonprofit Boards
<http://www.ncnb.org/links.htm>
 Philanthropy Journal
<http://www.pj.org>
 Philanthropy Search
www.philanthropysearch.com/
 Synergos Institute
<http://www.synergos.org/globalphilanthropy/00/fbsresources.htm>
 UK Fundraising
<http://www.fundraising.co.uk/>

Bağışçılar ve Aracı Kuruluşlar

A Grant Seeker's Guide to the Internet
<http://www.mindspring.com/~ajgrant/guide.htm>
 The Synergos Institute
<http://www.synergos.org/globalphilanthropy/database/>
 Action Without Borders
<http://www.idealists.org/>
 Association of Voluntary Service Organizations
<http://village.agoranet.be/~aviso/links.html>
 British Library for Developmental Studies
<http://nt1.ids.ac.uk/eldis/>
 Charity Village
<http://www.charityvillage.com/charityvillage/fund.asp>
 The Communication Initiative
<http://www.comminit.com>
 The Council on Foundations
<http://www.cof.org>
 Deutsches Spendinstitut Krefeld
 (German Charities Institute)
<http://www.dsk.de/engl/>
 Development Gateway
<http://www.developmentgateway.com>
 Directory of Development Organizations
<http://www.devdir.org/right.html>
 European Foundation Centre's Funders Online
<http://www.fundersonline.org/>
 European Forum on International Cooperation
<http://www.oneworld.org/euforic>
 Eurongos
http://www.eurongos.org/english/main_guide.htm
 Fondsen In Nederland
<http://www.verenigingvanfondsen.nl/>
 Fundsnet service
<http://fundsnetwervices.com/internat.htm>
 Grantmakers Without Borders
<http://www.internationaldonors.org>
 Guidestar
<http://www.guidestar.org>
 International Chamber of Commerce
<http://www.webnexus.com/users/icc/iccncp.html>
 International Youth Foundation
<http://www.iyfnet.org>
 National Endowment for Democracy
<http://www.ned.org>
 Organization for Economic Co-operation and Development
<http://www.oecd.org/dac/html/dacsites.htm>
 United Nations Development Program
<http://www.undp.org>
 United Nations Non-Governmental Liaison Service
<http://www.un.org/MoreInfo/ngolink/welcome.htm>
 United States International Grantmakers
<http://www.usig.org>
 United States Agency for International Development
<http://www.usaid.gov/>
 The World Bank NGO and Civil Society Unit
<http://www.worldbank.org/ngos>
 WINGS
<http://www.wingsweb.org/>